

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Helyben: Egy óra kor. 1.—
 Negyedévre... 3.—
 Félévre... 6.—
 Egész évre... 12.—
Vidéken: Egy óra kor. 1.20
 Negyedévre... 3.60
 Félévre... 7.—
 Egész évre... 14.—
 Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.
 Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.
 Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
 Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Gondolatok a helyzetről és Bécsről.

Budapest, április 29.

(Mr.) Az utóbbi hónapok történetében sok fanuság rejlik. A többek között az, hogy Magyarország miniszterelnökének lenni nem mindig rózsás állapot. Nem különösen akkor, ha az illető nem a kormányhatalomnak mindenáron, még erőszak s a korrupció felhasználásával való megtartását tűzte ki célul, hanem a tisztességes, becsületes kormányzást, s a nemzet anyagi és szellemi erejének fejlesztését. Tisza Kálmán tizenöt esztendeig volt miniszterelnök s uralkodott erőszakkal, korrupcióval s mindezt elnézték neki, mert Bécs felé tett szolgálatakat. Széll Kálmán alig ül néhány esztendeje a miniszterelnöki hatalomban s a jog, törvény és igazság nevében kormányozva mindenkor, nemzetének kulturális és gazdasági előnyökét igyekezett még Ausztriával szemben is biztosítani. És ép ezért támadják itthon azok, akik a régi kormányzatj korrupciójából koncot kaptak s most a tisztaság alatt attól elestek. Azok a főtisztviselők, főispánok, akik a korrupció nagymérvű, egész vidékeket, egész társadalmi osztályokat megrontó terjesztése miatt hivatalaikból elcsapattak. Végül azok, akik Bécs felé nyújtogatják karjaikat a hatalom elnyeréseért, hogy azután ne a nemzetnek, hanem Ausztriának tegyenek szolgálatakat. Ezek és szövetségeseik itthon vakandok módjára akarják megásni mielőbb a sírját Széll Kálmán miniszterelnökségének.

Amde Széll Kálmán miniszterelnökségének Bécsben, közel a magassághoz is vannak szép számmal ellenségei. Ezek egyike most röpiratban sorolja föl Széll Kálmán miniszterelnök «bűneit», amiért «muszáj neki mennie, még pedig sürgősen» a hatalom polcáról. Lássuk ezeket a bűnöket. Az egyik az, hogy Széll Kálmán tiszta választásokat csinált s bevitte gróf Apponyit és társait a kormányzatba. A boldogult Horánszkyt miniszterré, Gulner Gyulát a belügyi korrupció kiirtására államtitkárrá nevezette ki. A másik az, hogy az egyes törvényjavaslatok beterjesztésénél az ellenzéknek is kikérte véleményét. A harmadik az, hogy a hadügyminiszter által elsősorban előterjesztett s Széll Kálmán miniszterelnök által is az országra károsnak tartott katonai javaslatokat visszavonatta. Ime ezek bécsi szempontból Széll Kálmán «bűnei», melyek magyar nemzeti szempontból kell, hogy legnagyobb erényei legyenek egy kormányelnöknek. Valóban a legnagyobb felháborodás kell, hogy feltámadjon bennünk azon az osztrák impertinencián, mely nyíltan merészeli hirdetni, hogy a «monarkia» előnyére szolgál, ha Magyarország kormányzata az erőszakosság, a korrupció fertőjében uszkal.

És miért lehetséges mindez? Azért, mert a valóságban nincsenek meg nemzeti önállóságunk

feltételei. Itt minden miniszterelnök két malomkö közé kerül. A bécsi udvari akarat és a magyar nemzeti akarat malomkövé közé. Ez pedig nem egy akarat, sőt igen gyakran egymással ellenkező, mint arról a história tett nem egyszer tanuságot. Ha a miniszterelnöki hatalom a bécsi akaratnak szolgál és nem a nemzetének, akkor biztosíthatja hosszú uralmát — mint azt az osztrák röpirat írja — még korrupcióval, még véres választásokkal is. Ha azonban a miniszterelnök hazájának érdekeit szolgálja, akkor esetleg az a másik ellentétes akarat malomkövével reánehazul és összezuzza. Így van ez már régi idő óta s ez nemzetünknek nagy szerencsétlensége.

Így van ez rég idő óta s hogy jól van-e, most már arról gondolkodni kezdenek. Még oly körökben is, melyben eddig az Ausztriával való realuniót, az állami egyezséget meghonthatatlannak tartották, hirdetvén a pragmatika szankciót az 1723: I., II. és (III.) törvényeiket és az 1867: XII. törvényeiket s ezzel a közös hadügyi és külügyi szervezetet — mindörökké megdönthetetlen alaptörvénynek. A tapasztalat azonban azt mutatja most is, hogy nincs olyan emberi alkotás, melyet a muló időknek emésztő ereje ki ne kezdene.

Bécsi kezek a részesek abban, hogy fölköltötték ezeket a gondolatokat még olyan rétegekben is, ahol eddig az időről-időre való gazdasági kiegyezés fentartását is Ausztriával elkerülhetetlennek s javunkra szolgálónak mondták. Most már sokan vannak, akik úgy gondolkoznak a függetlenségi párt táborán kívül is: hát nem tudnánk mi gazdaságilag Ausztria nélkül megélni, csupán oly szerződési viszonyra lépve vele, mint más külföldi állammal? Hiszen a mai körülmények között még tulajdonképen alkotmányos parlamentarizmusunk sincs, mert ott az történik, amit Bécsben elhatároznak. A katonai javaslatok is Bécsből jöttek, bár Széll Kálmán miniszterelnök a miniszteri felelősség elvénél fogva hirdeti, hogy azok az ő akaratából tétették le a Ház asztalára. Ma még van fenkölt lelkű, alkotmányos királyunk, aki azt nevezi ki miniszterelnökké, aki a népképviseleti többség bizalmát is bírja. De ki mondja meg, hogy nem jöhet-e uralkodó, aki olyan miniszterelnököt nevez ki, aki a nemzetnek nem kell, a népképviseleti többségnek nem kell s azzal a Bécsből istápolttal korrupcióval mégis csinál magának majd egy olyan többséget, melylyel kizárólag csak Bécsnek szolgál, nem törődve azzal, hogy itt kopárokká lesznek a Kárpátok, homoktengerré szárad az Alföld s aki má még milliomos, koldussá lesz az a magyar is.

Ausztriából esővákát nyújtogatnak felénk, hogy itt pusztító lángokat ébreszsenek. Vigyázzanak, hogy ezekből a lángokból ne náluk csapjon ki a tűz, melynek fényénél mi majd fölépítjük a vámsorompókat. Amelynek melegénél leég a magyar

fiukról a sárgaszínű nadrág, a lobogójuk magyar nemzeti színűvé válik, elfelejtik a német vezényszót, mert kiragogy abból a fényből az a szó is, amitől a vonagló Ausztria kiszűnve: *A personalunió.*

Budapest, április 29.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor tart ülést, melynek napirendjére van tűzve: névszerinti szavazás a kultuszminiszter mai válasza fölött; az indennitási javaslat; *Fejérváry* honvédelmi miniszter válasza *Várady Károly* interpellációjára. Az indennitási-javaslatához fel vannak iratkozva: *Ráth Endre, Gál Sándor, Malatinszky György, Eötvös Károly.*

Láng Lajos kereskedelmi miniszter — mint értesülünk — a képviselőház holnapi ülésén felszólal az indennitási-javaslatnál.

A katonai javaslatok ellen. Gyöngyös és Ráckeve környékéről két nagyobb küldöttség jött fel ma a képviselőházba, hogy a katonai javaslatok elleni kérvényét Apponyinak átadja. A *Gyöngyösiek* *Visontai Soma* vezette *Apponyi* elé, akinek a szónok rövid szavakkal átnyújtotta kerülete kérvényét. Apponyi válaszában hangsúlyozta, hogy a népképviselet döntése az egyedül alkotmányos és ezt várják be nyugodtan és türelemmel. — *A ráckeveiek* 2000 tagu küldöttségét *Hegedüs Károly* képviselő vezette s beszédében kérte a házelnököt, hogy a népakarat ez impozáns megnyilatkozását juttassa a Ház tudomására. *Apponyi* válaszában a ráckeveieket türelemre intette. Általános megbotránkozást keltett még az ellenzéki képviselők között is, hogy a ráckeveiek fogadása alatt a küldöttség rezes bandái a Ház előtt folyton recsegték, melyet az összegyűjtött utcagyerekek pokoli zivaja kísért. A rengeteg láрма felhaliatszott a fogadóterembe is, ahol talán éppen ezért Apponyi a töle megszokott előzékenység helyett meglehetősen hidegen fogadta a ráckeveieket.

Csongrád kérelme. A képviselőválasztási jogától megfosztott *Csongrád* község közgyűlése elhatározta, hogy miután képviselőküldési jogától erre a ciklusra megfosztatott, kéri fogja, hogy a képviselőház azokat a napidíjakat, amelyek *Csongrád* kerület részéről fennmaradnak, adja át *Csongrádnak*. A község ez összeget valamely jótékony alapítvány céljaira tőkésítendő. A kérvényt tegnap nyújtotta át *Szivák Imre* országgyűlési képviselő a Ház elnökének.

Harc az indennitás ellen.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 29.

A képviselőház mai ülése szintén nagy jelentőségű volt. Ma szólalt fel ugyanis *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter, akinek a beszéde iránt úgy a politikai világban, mint a társadalom részéről óriási érdeklődés nyilatkozott meg.

Darányi Ignác felszólalása előtt *Bizony Akos*, a függetlenségi pártok sorából mondta el nézeteit az indennitási javaslat kapcsán, a mai helyzetről. Beszédje alatt hosszú ideig foglalkozott az 1867: XII. törvényről, melynek nem a végrehajtását, hanem a megváltoztatását kívánja.

Amint *Bizony Akos* befejezte beszédét, gróf *Apponyi* Albert erős hangja jelentette, hogy: — A földművelésügyi miniszter óhaját beszélni.

Ezalatt folyton csilingeltek az elnöki emelvény villamos csengői s a t. Ház egyszerre népes lett, a képviselők a szorongásig megtöltötték a padokat.

Darányi Ignác miniszter előre kijelentette, hogy nem kíván az egyes szónokok beszédjeivel foglalkozni. azt megtette már a miniszterelnök tegnapi beszédében, pusztán azt óhajtja elmondani, ami e komoly pillanatban a szíven fekszik. Azután elmondta, hogy az ellenzék mai viselkedésével mily nagyfontosságú ügyek elintézését gátolja meg. Elintézésre vár a munkások helyzetének javítása, a Zemplén és Ugocsa megyék felségítéséről szóló javaslat, a székely akció fejlesztése, városok építkezése és felszerelése, de különösen egy javaslat, a kiegyezési javaslat, amely Magyarország gyökere.

Az ellenzék ezek felsorolása kapcsán folytonosan közbekiáltotta:

— Tárgyaljuk le!

— Azokat szívesen tárgyaljuk, csak vonjuk vissza a katonai javaslatokat.

Darányi Ignác folytatva a nagy érdeklődéssel hallgatott beszédét, kijelentette, hogyha ezeket a javaslatokat le nem tárgyalják, ezer meg ezer ember esik el a kenyerétől.

Beszédje végén lelkes szavakban emlékezett meg a dinasztjáról, amely iránt nem elég a királyhűség, hanem arra kell törekedni, hogy a külföld is tudja meg, mily mély a magyar dinasztikus érzése.

Beszédjének a befejező szavai után orkányszerű éljenzés és taps hangzott fel a sűrű jobboldalról s *Szél Kálmán* volt az első, aki a nagyszámu üdvözlők között sietett üdvözölni **Darányi** minisztert beszédjeért.

A nagyhatású beszéd után **gróf Apponyi** elnök szünetet adott a Háznak.

Szünet után **Wlassics Gyula** közoktatásügyi miniszter **Papp Zoltán**, **Plósz Sándor** igazságügyminiszter pedig **Schmidt Károly** interpellációira válaszoltak.

Ezzel az ülés aztán véget is ért.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: **gróf Apponyi Albert**.

Jegyzők: **Szöcs Pál**, **Dedovits György**, **Endrey Gyula**.

Elnök megnyitja az ülést s a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után előterjeszti az irományokat. S azután rátértek a napirendre.

Simone.

— A Magyarország tárcája. —

Írta: **A. Roguenant**.

Az asztal körül vidám művészek, zenészek, énekesek ültek. Azzal a rugalmassággal, melylyel az ebédutáni társalgás egyik tárgyáról a másikra szökel, a legutóbbi kivégzés témájáról egyszerre a színészkola vizsgájára ugrottak át. Néhányan jóízű adomákkal fűszerezték a társalgást. Csupán **Brice Kraeba**, a nagy zeneköltő hallgatott mélyen, holott a beszélgetés és vitakozás egyre élénkebb lett. Kezét fejére hajtva, elgondolkodott és nem törődött senkivel, amire a művész társaság heti összejöveteleinek bizalmas baráti volta feljogosította.

Marios Veldon, a szerelmes író egy csipős, paradoxális megjegyzést tett, amire általános nevetés keletkezett. A megjegyzés nyomán vidám vitakozás keletkezett.

Brice, aki megmaradt gondolkodó, elmélázó tartásában, egyszerre megszólalt:

— Akartok egy kis történetet hallani a színészvizsgálatokról? — És anélkül, hogy megvárta volna a bátorítást, bár ez meg lett volna, nyomban rákezdte:

— Az én történetem immár huszonöt éves, de szereplői még nem felejtették el egyetlen részletét sem.

— Halljuk, halljuk! — kiáltották most már mind.

— Huszonöt éve... A pályaházba megérkezett a fontainebleau-i vonat. A pályaház üvegoltja alatt az utasok lármája nagy hangzavarba olvadt össze. Az egyik kocsiért, szolgálóért kiabált, a másik könyökével utat nyitott magának a párisiak tömegén, amely elzárta egy napfényes augusztusi délután perspektíváját.

Az indemnitás.

Bizony Ákos: Az indemnitás bizalmi kérdés lévén, ezért sem szóló, sem pártja nem szavazza meg, mert nem viseltek bizalommal a kormány iránt. A bizalmatlanságot most lényegesen növelte a katonai kérdés. A kormány nagy gondatlanságot és az előrelátás hámulatos hiányát mutatta. Tudhatta előre, hogy a terhes katonai javaslatokat hosszú, elkeseredett, késhegyig menő harc nélkül át nem viheti. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Nessi Pál: Tiszta dolog.

Bizony Ákos: A miniszterelnök azt mondta, hogy a mai helyzet következményeiért a felelősség bennünket illet.

Kubik Béla: Persze, mi intézzük Magyarországot sorsát, nem ő.

Egry Béla: Bécs intézi.

Bizony Ákos: A felelősség csakis a kormányé, amely nem fogadta el az általunk épített aranyhidat. Ez az érthetetlen makacosság már nem hiba, hanem bűn. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Kubik Béla: Halljuk! Így nem lehet tanácskozni. (Élénk ellenmondások a jobboldalon.)

Polónyi Géza: Bezzeg a Gotterhaltét csendben hallgatnák. (Zaj a jobboldalon.)

Elnök csendet kér a Ház minden oldalán.

Bizony Ákos: A kormány azzal menti magát, hogy azért nem veszi le a katonai javaslatokat a napirendről, mert ezek is sürgősek és időhöz vannak kötve. Ez nem áll, mert csak a sorozás van időhöz kötve, de nem az ujoncemelés.

Azt kérde a miniszterelnöktől, hogy fog kigázolni ebből a helyzetből, amíg a katonai javaslatokat vissza nem vonja? Ha az ex-lex bekövetkezik, megakad az állam gépezete. Nem ujoncozhatunk. Vagy haza eresztik a legénységet októberben s akkor csorbát szenved a hadsereg harc képessége, vagy decemberig benn tartják.

Báró Fejérváry Géza: Benn is tartom.

Bizony Ákos: A legénységet.

Molnár Jenő: Törvénytelenül.

Báró Fejérváry Géza: Nem áll! Törvény van arra.

Benedek János: Azokat ugyan ott nem tartják.

Báró Fejérváry Géza: De bizony ott tartjuk.

Leszkay Gyula: Elszöknek, ha nem engedik.

Nessi Pál: Felrobbantjuk a kaszárnyákat.

Bizony Ákos: A kormánynak tanúsított eljárása éppen nem vezet a kibontakozásra. Miért ragaszkodik göresösen a hatalomhoz, miért nem ad helyet egy másiknak, mely új érat hozna, hogy kibontakozhassunk. Miért nem veszik le a katonai javaslatokat a napirendről, hiszen láthatják, hogy nemesek az ellenzék, hanem az egész nemzet követeli azt. Tegyük a kezüket a szívére...

Rákosi Viktor: Ha volna szívük.

Egy gyászruhás nő egy fiatal széke, szintén vöröshajú ifjú leány kíséretével alig tudott átörögni a tömegen. A fiatal leánynak, bár szegényes fekete ruhája volt, a mozdulatai műveltségre, kiválóságra mutattak. Lassu lépésekkel hagyták el a pályaházat. Mikor a rue de Lyonba jutottak, a fiatal leány kíséretéhez fordult és elpirulva így szólt:

— Talán nagyon követelőző vagyok, de olyan boldog volnék, ha teljesítenéd kérésemet.

— Komolyan kéred, édes Simoneom? — mondta az idősebbik hölgy és szomorú mosoly jelent meg az arcán, melyen meglátszott, hogy sokat árt. — Olyan szerencsés napunk volt ma, hogy azt akarom, mindvégig boldog legyen rád nézve és mielőtt meghallgatnád, máris beleegyezésemet adom.

— Édes anyám — szólt Simone — ma este vendéglőben szeretnék enni, hová derék emberek járnak. Persze nem valami drága vendéglőben.

És pajkosan átkarolta édes anyját és magához szorította. A hölgyek körülnéztek és végre egy kis tiszta koresma felé indultak. A kis vendéglőben egy eléggé fehér terítőn egyszerű, de tisztán csillogó poharak voltak és mintegy betessékelték a vendéget. A párisi vendéglősök ebben mesterek.

Mikor Simone leült az anyjával az egyik asztalhoz és képzelőereje kielégítésre talált, valószínűs ünnepi áhítat szállta meg... A szegény leány! Hat év óta árván, atyja nélkül anyjára megszokta odahaza középszerű környezetét, hogy tetszett, izlett neki minden. Sokat szaladgált az erdőben és utána olyan mohón, jó étvágyal evett, hogy anyjának örömeiben könybe lábadt a szeme.

Az anyja egy katonatisztnak volt az özvegye. Férje a palikoi csatában esett el és azóta

Bizony Ákos: ... és mondják meg őszintén, kaptak-e felhatalmazást választóktól arra, hogy emeljék a katonai terheket.

Nessi Pál: Dehogyan kaptak.

Bizony Ákos: Foglalkozik aztán a hadsereg közösségének a kérdésével. Bizonyítja, hogy törvény szerint csak a hadügyi költség közös, de nem a hadsereg. Ma nincs sem közös, sem alkotmányos hadsereg, hanem van egy osztrák császári hadsereg. Szólvó, nem mint elvtársai, az 1867: XII. évi törvény végrehajtását kívánja, hanem annak megváltoztatását akarja. Végül kijelenti, hogy Kossuth Ferenc határozati javaslatát fogadja el. (Zajos helyeslés a szélsőbalalon.)

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter szerint a miniszterelnök tegnapi beszédéhez hozzátenni semmit sem kíván, de ebben a komoly pillanatban mégis el akarja mondani azt, ami a szíven van. A földművelésügyi kormány minden alkotásra képtelen az obstrukció miatt; itt volna a gazdasági munkásügy... Fölolvassa a földművelésügyi költségvetés egyes tételeit, mire a szélsőbal nagy zajjal fölkiált minden tételnél. A szélsőbal egyre helyesel, a jobboldal pedig egyre zug, hogy:

— Halljuk! Halljuk!

Darányi Ignác arra hivatkozik, hogy a kisemberek sorsán akar segíteni legelső sorban.

Ivánka Oszkár a szélsőbaloldal felé kiált:

— Ez a miniszter huzza ki alólatok a gyékényt!

Darányi Ignác: Készen van a telepítés és parcelálás rendezésének terve a határszéleken, de nem lehet elintézni az obstrukció miatt. Amit a kormány az 1899. törvényekben megígért, azt a kiegyezésben és a vámtarifában meg is valóósította. Megkapták a vámtarifát, amit Bánffy és Badeni meg nem csinált. Kivételünk 75 százaléka azokba az országokba jut, amelyekkel a kötött kereskedelmi szerződéseink az idén járnak le. Azok az államok már minden más országgal tárgyalják az új kereskedelmi szerződést csak Ausztriával és Magyarországgal nem. Olaszországnak fölmondottuk a kereskedelmi szerződést a dorvámklauzula és egyéb komplikációk miatt. S most nem bírjuk megkezdni a tárgyalást Olaszországgal. Ki áll érte jót, hogy a többi államok is nem mondják-e föl a szerződéseket? Az a veszedelem fenyeget bennünket, hogy nem tudunk majd szerződéseket kötni. (Zajongás.)

Darányi Ignác: Az ország legelső érdeke: anyagi és gazdasági helyzetének javítása. (Taps a szélsőbaloldalon.) Egy gazdag nemzet a jogait önkéntelenül is fejleszti és gyarapítja. A magyar földben annyi kihasználatlan erő van, a magyar népben annyi tehetség van, amely most nem érvényesülhet... (Taps a szélsőbaloldalon.)

leányával a kis nyugdíjból éltek, amit az állam adott neki. A nagy csapás, mely férjétől megfosztotta, egy megvalósult szerelmi álmot szakított félbe. A szegény asszony kétségbeesésében talán a halálba menekült volna, ha Simone kis keze nem tartotta volna vissza a tátongó örvényről. Leányáért kezdett újra élni, visszanyerte bátorságát és bár feledni nem tudott, kettőjük zavartalan együttese boldogságfélével töltötte el. Gyakran mondogatta leányának:

— Ha te nem vagy, örömet meghaltam volna, de te olyan jó vagy! Tizenhat éves lettel már lelkes és még nem okoztál nekem pillanatnyi bánatot sem.

Ez csak az anyja tulzása volt, mert Simone sok gonddal terhes éjszakát okozott anyjának. Ellenállhatatlan művészi hivatást érzett magában. Anyja csak hosszas habozás, megfontolás után engedett leányának és Simone belépett egy párisi színészkolába. Csodálatos hangjával, munkakedvével csakhamar feltűnést keltett a konzervatóriumban.

— Művésznő leszek, anyám, nagy művésznő! Érzem, tudom!

A leányka igazat mondott, mert istenadta nagy tehetség volt benne. Nemsokára elérkezett a vizsgálat napja.

Simone anyja, mint értelmes asszony, nem engedte meg a leányának, hogy izgatottan töltse el az előtte való napot és talán még virraszson is a vizsgálat előtt.

— Leányom, — mondta — mi kimegyünk egy napra falura. Megfürödsz napfényben és biztosságot, nyugalmat, örömet fog neked okozni, amire szüksége van annak, aki győzni akar.

Falun töltötték az egész napot és reggeltől estig sziklák, tölgyfák közt barangoltak. Az anyja, hogy leányát szórakoztassa, megtalálta

Fölkiáltások a szélsőbaloldalon: Ugy van! Ugy van! Ausztria miatt!

Polónvi Géza feláll. (Oriási zaj.)
Fölkiáltások a balközépen: Rendre! Rendre! (Folytonos zaj.)

Darányi Ignác: Az exlex-szel az állami gépezetét akarják megállítani; de ha az állam nem fizetné május elsején a hitelezőit, akkor eldőlné a helyzet negyvenyolc óra alatt, de nem ami, hanem az önök rovására. A miniszterelnöknek az ellenzék iránt való lojalitása talán meghaladta a szükséges mértéket. A kormány a törvénynek nemcsak betűit, hanem szellemét is teljesítette.

Fölkiáltások a szélsőbaloldalon: Ez kötelesség! Nem privátszivesség!

Darányi Ignác: Onök mégis a betűkbe és a formákba kapaszkodnak, hogy a többség akaratának megnyilatkozását megakadályozhassák. Ez nem lojalitás. A házszabályok nem arra valók, hogy a kisebbséget erőszakosan elhallgattatni ne lehessen, s az ellenzék most a házszabályokkal a többséget akarja elhallgattatni.

Fölkiáltás a szélsőbaloldalon: Az abszolutizmus első minisztere!

Darányi Ignác: Az ellenzék eljárása nem igazolható. A gyöngeség és széthuzás nyilatkozik meg itt, mikor a legnagyobb erőre van szükségünk. Talán nagy gazdasági megpróbáltatásra van szüksége a nemzetnek, hogy megértsük egymást és megtanuljunk dolgozni.

Ivanka Oszkár: Azok könnyen beszélnek, akiknek nincs mit veszíteni.

Darányi Ignác: A politikai érettség!

Fölkiáltás a szélsőbaloldalon: A jól hajló gerinc!

Darányi Ignác: A koronáról a képviselőházban újabb nyilatkozatokat hallottunk, melyek itt nem voltak szokásosak. Figyelmezteti a Házat arra, hogy mit mondott a király előtt Szilágyi Dezső, mikor a millenáris ünnepen az országgyűlés elé járult.

Fölkiáltások a szélsőbaloldalon: Akkor se jött ide a király! Lenézett bennünket!

Darányi Ignác: Méltó beszéd volt az ehhez a nemzethez, mely annyi dicsőséget aratott és annyiszor forgott veszedelemben.

Barabás Béla: De nem a dinasztia mentette meg, a dinasztia csak akasztatott!

Darányi Ignác: Szilágyi Dezső azt mondta, hogy a nemzet minden rétegében minden időkre szóló hagyomány a királyhoz való hűség. Ezt azért mondta Szilágyi Dezső, hogy a nemzet soha el ne felejtse. (Eljenzés a balközépen és az egész jobboldalon.)

ujra azt a pajkoskodó, fiatal hangot, amely soha nem vész ki az anyák szívéből.

*

A kirándulás után betértek Simone kívánságára a kis korezmába. Már távozni akartak, amikor egy vak ifju, akit egy még fiatalabb leányka kísért, megállt az asztalok előtt. Megpöngögte a hegedűjét, a vonóját a négy hurra illesztette és csodálatos ügyességgel elkezdte játszani Schumann Magasan szárnyaló melódiját, a Paradicsom és a Périk című szerzeményét.

Simone mindjárt az első hangok hallatára visszaült a helyére. A vak ifju szomorú és elcsufított arcán alig látszott egy ép vonás. Bárányhimlő éktelenítette el szánalmas arcát, melybe a fekete himlő is beleszántotta mély barázdáit. A szem, melynek fényét a betegség kioltotta, nem tudott többé felragyogni a zene hangjaira. A hegedű elhallgatott. Simone a vak zenészhez közelebb lépett.

— Köszönöm, barátom — szólt — ön művész. Holnap kérdezősködjék a Conservatoriumban Simone Marsal felől.

És diszkrétan a vak ifju kezébe egy kis aranypénzt csusztatott, amely egész vagyonuk volt.

*

— Nemde, jó talizmán volt az a kis aranypénz — fejezte be Bricet az elbeszélését és a kis arany-tallérra mutatott, mely órája láncán függött. Ragyavert szellemes arcát, melyen a kialudt szem nem vetett fényt többé a magas homlokra, egy pillanatra felfedte. Valaki felzokogott. Simone Marsal volt, a nagy, világszerte híres énekesnő, aki megindultan állt fel a helyéről, odament Bricehez, átkarolta zseniális fejét és két esőket nyomott barátja homlokára. Szeme pedig megtelt könnyel.

Szünet után.

Elnök újra megnyitja az ülést.
Maróthy László beterjeszti a mentelmi bizottság jelentését és a különvéleményt Györfly Gyula képviselő mentelmi ügyéről.

Elnök indítványozza a Háznak, hogy a mentelmi ügyet, a többi mentelmi ügyvel május 7-én tárgyalja a Ház.

A Ház az indítványt elfogadta.

A Gotterhalte.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter válaszol Papp Zoltán interpellációjára, melyet azért terjesztett hozzá, mert egyes iskolákban énekeltek a Gotterhaltet. A miniszter azt válaszolja, hogy csak egyes felekezeti iskolákban énekeltek a Gotterhaltet. Így az erdélyi ev. ref. iskolában, de magyar szöveggel. A magyar szöveget, mely a magyar királyról szól, felolvassa. Bemutat egy másik énekes könyvet, melyet katolikus iskolában használnak, szintén megegyezik a dal az előbbitel. Ezek a dolgok a magyar közjog és a magyar alkotmányosság szempontjából nem kifogásolhatók. Neki kötelessége örködni az alkotmányosság és a magyar közjog felett. Itt nincs szükség intézkedésre s nem is fog intézkedni. Másikülönben osztzik mindenben a miniszterelnöknek e tárgyban mondott beszédjével. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Pap Zoltán: Nem törődik a szöveggel, hanem a dallammal, mert az a Gotterhalte dallama. Nem veszi tudomásul a miniszter válaszát. (Eljenzés a karzaton.)

Elnök figyelmezteti a karzaton, hogy nem szabad tetszést nyilvánítani, mert másként kiűriti.

Rátkay László: Pedig ez a nemzet.

Elnök: Husz képviselő névszerinti szavazást kért, azt holnapra tűzi ki napirendre. Következik az igazságügyminiszter válasza Schmidt Károly interpellációjára.

Fölkiáltások balról: Holnap! (Nagy zaj.)
Horváth Gyula: Holnap válaszoljon. (Folytontartó zaj.)

Bogyay Máté jobbfelől: Fogja be a száját. (Nagy lármá a szélsőbalon.)

Horváth Gyula: Ki fogja be a száját?

Molnár Jenő: Ne személyeskedjenek. (Tartós zaj.)

Elnök Bogyay Mátét rendreutasítja.

Plósz Sándor igazságügyminiszter válaszol Schmidt Károly interpellációjára az osztrák bíróságoknak a magyar honosok törvényes házasságánál követett ítéletei tárgyában. Több vegyes házassági esetet sorol föl magyar honosok között. Az osztrák bíróságok csak annyi jogot gyakorolnak a magyar honosok házassága ügyében, mint amennyit a mi bíróságaink más külföldi honosok házassági ügyében. Nincs joga beleavatkozni az osztrák bíróságok ítéleteibe, mint a magyar bíróságok ítéleteibe való avatkozást sem engedné meg az osztrákoknak. Igazat ad az interpellálóknak, hogy visszas az az állapot, amely az ily magyar honos külföldön kötött vegyes házasságából származik, de már törvény útján intézkedések tétettek és legközelebb a Ház elé is terjeszti azokat.

Schmidt Károly: Örömmel hallja, hogy a miniszter törvényhozási uton fog intézkedni e visszas állapotok megszüntetése iránt és ezért a választ tudomásul veszi.

Elnök: Miután az interpelláló képviselő ur a választ tudomásul veszi, azt hiszi, hogy így a Ház is tudomásul veszi.

A Ház tudomásul veszi a választ.

Elnök megállapítja a holnapi ülés napirendjét, az ülést bezárja.

Az ülés 2 óra 10 perckor végződik.

TÁVIRATOK.

Forrongás a Balkánon.

Konstantinápoly, ápr. 29. A porta kijelenti, hogy az Ipekben tartózkodó ulema-bizottságtól, mint Omer Rusdi basa marsalltól kedvező jelentéseket kapott. Mind a két akció remélni engedi, hogy az összes albánok teljesen le fognak mondani a relormok ellenzéséről és hogy Üszküb-vilajetben mielőbb beáll a teljes megnyugvás. Török körökben hire jár, hogy az albánok megnyugvása csak annak következtében kezd beállani, hogy koncessziókat tesznek nekik és bizonyos speciális reformokat hoznak be.

Konstantinápoly, április 29. A legutóbbi két összeütközés a bandákkal Junusnál a jövővi járásban és Csagoránál a petricsi járásban történt. Az előbbi összeütközésnél a banda négy halottat és négy sebesültet veszített, az utóbbinál 14 halottat és számos sebesültet. A törökök vesztesége csekély volt.

VIDÉKI KÖZÉLET.

(Jegyzők értekezlete.) A torontálmegyei jegyző-egyesület vasárnap tartotta *Nagy-Becskerek* értekezletét, amelyen az egész megye jegyzői kara résztvett. Az értekezlet elnökévé *Vihely Géza*t választották meg, aki utalt a jegyzői kar súlyos helyzetére s kifejtette, hogy a jegyzőkre háramló nagy munkabalmazzal sehogy sincs arányban a fizetés. A jegyzők fixumát legalább 2400 koronában kellene megállapítani. A belügyminiszter által kiadott új díjszabás nem minden tekintetben felel meg a jegyzők óhajtsáinak, de köszönetüket kell hogy kifejezzék a belügyminiszternek, hogy módot adott a díjszabás megvitatására és óhajtsáik kifejezésére. *Orsó Gáspár* azt indítványozza, hogy ahol megrövidülést szenved a jegyző az új díjszabással, ott a község vagy fizetési, vagy személyi pótlékkal kárpótolja. Azután *Szilágyi Albert* előadásában áttértek a belügyminiszter által megállapított díjszabástervezet tárgyalására, melyet több pontjában kiigazítandónak mondott az értekezlet.

NAPIHIREK.

Edvárd király Rómában.

Budapest, ápr. 29.

Ünnepi díszben uszik egész Róma *Edvárd* angol király látogatása alkalmából, aki eljött ködös hónapból, hogy testvéri csókját és ölelését hozza *Viktor Emánuel* olasz királynak. *Edvárd* király — mint *Rómából* táviratozzák, ma délután fog a Kvirinálból a Vatikánba hajtatni a pápa látogatására. A király, tekintettel a komplikált helyzetre, fölmentette *Rampollát* a látogatás visszaadásától, a pápa pedig elhatározta, hogy rendkívüli követséget fog Londonba küldeni a látogatás viszonzásául. A király délelőtt Pedotti tábornok és Todin őrnagy kíséretében a Panteonba hajtatott, ahol koszorút tett le *Viktor Emánuel* és *Umberto* király koporsójára. A király azután hosszú sétakocsizást tett a városban és reggelre visszatért a Kvirinálba. Az angol király az egész uton a legélénkebb ováció tárgya volt a lakosság részéről.

Folytatólag jelentik *Rómából*: Este a király tiszteletére a város díszelőadást rendezett a gyönyörűen díszített *Argentinus-színházban*. Előadták *Verdi* *Rigolettóját* és a *Japán* című baletet. Az előadáson jelen voltak a miniszterek, a diplomáciai kar, a két kamara elnökei, a szenátorok és képviselők, a legfőbb udvari méltóságok, a római főnemesség képviselője, számos tiszt és községtag. Midőn a két király, *Helena* királyné és a királyi hercegek megjelentek az udvari páholyban, a zenekar az angol és az olasz himnuszot játszotta, amelyeket a közönség élénk ovációk közt állva hallgatott végig. Előadás után az ovációk ismétlődtek.

Ma délelőtt — mint táviratozzák — *Edvárd* angol király tiszteletére gyönyörű időben csapatszemlést tartottak. *Viktor Emánuel* király, az aostai herceg, a turini gróf, az abruzzói herceg és a génuai herceg kíséretükkel kocsin reggel fél 8 órakor a szemle színhelyére mentek, ahol lóra szálltak és megvárták *Helena* királyné és *Edvárd* király megérkezését, akik csakhamar megjöttek. Őriási néptömeg lelkesült ovációkban részesítette a két királyt. A díszszemlén 20.900 ember vett részt, akik négy hadosztályba voltak osztva. A csapatokat *Besozzi* tábornok hadtestparancsnok vezényelte. A szemle után a csapatok elvonultak a felségek előtt.

(Időjárás.) Európában sem a levegőnyomás eloszlásában, sem az időjárásban lényeges változás nem mutatkozott. Hazánk nyugoti felében az idő száraz volt, ellenben keleti felében — ahol az ég ma reggel is felhős, — mindenütt esett néhány milliméternyi eső. A hőmérséklet emelkedett.

Jóslat:

Igen enyhe idő várható, inkább csak az ország északi és északkeleti részén némi esővel, vagy zivattal.

Hőmérséklet +20-8 C. fok.

— (Gróf Csáky püspök Kecskeméten.) *Kecskemétről* írják, hogy gróf Csáky Károly váci püspök legnap odaérkezett. Fogadtatása nagy ünnepséggel folyt le. *Kada* polgármester és a városi tanács tagjai diszmagyarban vonultak ki a fogadására és a város négyes fogata hozta be a püspököt a föllobogózott utcákon keresztül, nagy néptömeget kísérve. A püspök tíz napot tölt Kecskeméten, fölszenteli az ujonnan restaurált és *Roskovics* mester freskóival díszített főtemplomot s kánoni vizitációt és általános bérmálást tart. Kecskemétről a közeli falusi egyházközségeket is meglátogatja.

— (A szász király Bécsben.) Tegnap délután öt órakor *Ferenc József* király és a szász király az Augarten-palotába hajtottak az *Ottó* főherceg által adott családi ebédre. Az ebéden résztvett *Matild* szász hercegnő és *Lajos Viktor* főherceg is. Ezzel egyidejűleg a Burgban udvarmági ebéd volt, amelyen részt vettek a szász király kíséretének tagjai, a király mellé díszszolgálatra kirendelt urak és az udvari méltóságok. Este az ünnepiesen kivilágított operaházban a szász király tiszteletére díszelőadás volt. Az udvari páholyban jelen volt a szász király, *Ferenc József* király, *Ferenc Ferdinánd*, *Ottó*, *Lajos Viktor*, *Lipót Szalvátor*, *Ferenc Szalvátor* és *Rainer* főhercegek, *Mária Jozefa* és *Mária Annuciata* főhercegnők. A ház minden helyét elfoglalta a szász király kísérete és a díszszolgálatra kirendelt urak, a diplomáciai kar, a miniszterek, az udvari és az állami méltóságok, a tábornoki kar, a reichsrath két házának képviselői, a polgármester és az arisztokrácia. Előadták *Aidának* egyes részleteit és a «Der faule Hans» című balletnek két képét. Az *Aida* részleteinek meghallgatása után a fejedelmi személyek visszavonultak az udvari díszpáholy szalonjába, ahol teáztak.

A mai napról táviratozzák: *György* szász király délelőtt Münchenbe utazott *Luitpold* régens-herceg látogatására. A pályaudvaron a díszszolgálatra kirendelt urak, a szász követ nejevel és *Ottó* főherceg és neje jelentek meg bucsuzásra. A király elkísérte a szász királyt a pályaudvarra, ahol az uralkodók szíves bucsut vettek és többször megölelték és megcsókolták egymást. *György* király báró *Liebig* német főkonzulnak az *Albrecht*-rend tisztikeresztjét és *Vivenot* német konzulnak az *Albrecht*-rendhez a koronát adományozta.

— (Gróf *Wenckheim Frigyes*.) leányának, *Mariska* grófnőnek, gróf *Nadasdy Tamással* tegnap történt egybekelése alkalmából a Józsefváros szegényeinek a VIII. kerületi általános közjótékonyági egyesület útján ezer koronát adományozott.

— (Kokoly-Thege Miklós kitüntetése.) A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot közli:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán dr. *Kokoly-Thege Miklós* miniszteri tanácsos és az országos meteorológiai és földmágnassági intézet igazgatójának a közszolgálat és a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, *Szent-István* rendem kiskeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1903. évi április hó 24-én.

Ferenc József s. k.

Gróf *Széchényi Gyula* s. k.

— (Uj pénzügyi főtanácsos.) A király a pénzügyminiszter előterjesztésére *Procházka* Henrik pénzügyi tanácsos és számvevőégi főnököt pénzügyi főtanácsossá nevezte ki.

— (Gyászmise *Kisfaludy Á. Béláért*.) Az elhunyt *Kisfaludy Á. Béla* lelkiüdvéért ma délelőtt nagy rekviemot tartottak az egyetemi templomban, melyen a gyászoló rokonokon kívül előkelő közönség jelent meg. Ott volt az egyetem tanácsa *Kéty Károly* rektorral, a *Szent-István-Társulat* választmányának tagjai, tisztviselői és személyzete *Kaposi József* igazgatóval, továbbá a *Pázmány-Egyesület*, a *Katholikus Kör* és több katolikus testület tagjai. A gyászistentiszteletet *Krizsán Mihály* pápai kamarás, szeméniáriumi kormányzó végezte nagy és fényes segítséggel.

— (A dunai ünnep, a kongregációk és az obstrukció.) Az olvasó bizonyára csodálkozva fogadja ezt a furcsa címet, hogy miképpen is kerül ez a három igen-igen különböző dolog egymáshoz. Elmondjuk sorjában:

A dunai ünnep rendezősége tudvalevőleg díszes katalógust ad ki a nagyszabású ünnepség lefolyásáról, amelyben, hogy szintén hasznot hajtson a jótékony célra, hirdetések is lesznek. Gyorslábú, fűrge ügynökök — egyenes leszámítottai annak a népfajnak, amely hajdanában átlabolt a *Vöröstengeren* — kereskedésről-kereskedésre járnak most, hogy a hirdetőket összefogdossák. És hiába. Csekély eredményt produkálhatnak csak. Elutasítják őket:

— A papoknak nem adunk hirdetést!

— A kongregációnak vagy ugy is elég pénze!

A magyarzata az, hogy kereskedői körökben, már t. i. az ügynökök fajrokonai között (s ezek teszik a nagyobb hányadát) el van terjedve annak a híre, hogy a dunai ünnepség rendezősége a jövedelemből bizonyos százalékot a kongregációk alapja javára fog adni. Hogy honnan támadt e hír? Nem tudják. De bár az ünnepség rendezősége ismételtlen megcáfolta, tartja magát. E miatt nem hirdetnek a kereskedők.

Azért irtuk meg ezt a hirdetési ügyes-bajoskodást, hogy vele párhuzamban megemlékezzünk egy szintén hasonló természetű dologról. Nem félhivatalos helyről ugyanis arról értesülünk, hogy az ellenzék obstrukcióját a Franciaországból kiutasított kongregációk rendezték. Amennyiben a fönti hír megfelel a valóságnak, úgy természetesen az alábbihoz sem férhet kétség.

— (Május elseje és az ujságok.) A «Magyar Ujságkiadók Szövetsége» legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a május elseji munkásünnep megtartassék, még pedig akképpen, hogy minden budapesti napilapnak egy száma; azoknak a lapoknak pedig, amelyeknek reggeli és esti lapjuk van, két száma (egy esti és egy reggeli) teljesen elmarad. Eszerint a «Hazánk» sem fog megjelenni május 1-én. Illetve, miután a «Hazánk» előző este jelenik meg más napi dátummal, — május 2-ik számú lapunk nem lesz.

— (A Rákóczi-ünnep.) Az egyetemi ifjuság által kezdeményezett Rákóczi-mozgalom az előjelek után itélve, országos ünnep lesz. Az egyetemi ifjuság egy bizottsága tegnap tisztelettel a főváros polgármesterinél, kérve őket, hogy a *Vigadó* nagytermét engedjék át a kurucmatiné, kurucestély és az országos diákkongresszus tárgyalásainak céljára. Az országgyűlés mindkét Házát, a főrendiházat és képviselőházat, Pest vármegyét, Budapest főváros tanácsát, *Kassa* és *Sárospatak* városokat is megkeresték az iránt, hogy az ifjuság országos ünnepén testületileg képviseltesék magukat. *Nemes Mihály* festőművész magára vállalta a kuruc-matiné stilszerű kuruc csapatának és a nyugvó kuructábornak a rendezését, amely a kuruc-estélynek egyik kiváló látványossága lesz.

— (Osztrák támadás a magyar posta ellen.) Az osztrák Reichsrath tegnapi ülésén, mint már röviden említettük, *Heilinger* képviselő megtámadta a magyar postát s a rágalmak egész özönét zúdította rá.

Interpellációjában kifejtette, hogy a magyar posta nem a forgalmat szolgáló intézmény, hanem a durva magyarosítás eszköze. Így például a postatisztviselők olyan levelekre, amelyeken ez a német szó, *Hier* van írva, jeleket írhatnak s a *Kronstadtba* (Brassó) címzett leveleket az oroszországi *Kronstadtba* küldik. Igaz, hogy a «Kikeriki» című élelappal Magyarországon megvonták a postai szállítást, de ez nem ad jogot a postatisztviselőknek arra, hogy a zárt leveleket, amelyekben az eltűnt lap száma gyanítják, különböző semmis okokból visszaküldenek Bécsbe.

Hát mi a posta eljárását a legteljesebb mértékben helyeseljük. Nemzeti missziót teljesít a posta ilyen módon, melyben még azt a jóízű humort, hogy a *Kronstadtba* címzett leveleket az oroszországi *Kronstadtba* küldik is, teljesen méltányoljuk. *Heilinger* képviselő ur pedig odahaza söpörjön.

— (Zalaegerszeg főkapitánya.) A magyar királyi államrendőrség egy nagyon derék és igen ügyes rendőrtisztviselője válik meg az államrendőrség kötelékéből: *Csengeri Csentericz Béla* rendőrfogalmazó, akit *Zalaegerszeg* főispánja *Zalaegerszeg* főkapitányának nevezett ki.

— (Tüz.) *Löcséről* táviratozza tudósítónk, hogy *Jakabfalván* tegnap nagy tűz pusztított. Leégett huszonnégy lakóház és huszonnölc melléképület. A templom és iskola is elpusztult.

— (Sándor király válik?) Minden jel arra mutat, hogy a nagy szerelemnek immár vége s *Sándor* király elhídegedett *Drága Masin-tól*. Ezt az érzelmét már nem is palástolja, hanem egyre-másra megerősíti olyan dolgokkal, amelyek még a botrányhoz annyira hozzászórt Szerbiában is «élénk» feltűnést keltenek. Így *Sándor* király mindazokat a tiszteket, akiket annak idején áthelyezett, mert házasságát ellenezték, visszahívta és előléptette. *Pásics Pétert*, *Milán* király volt szárnysegédét, aki *Drága* királynéra tett sértő megjegyzések miatt büntetésből *Nisbe* helyeztetett át, a *Sándor* király nevét viselő 7. gárdeezred második zászlóaljának parancsnokává nevezték ki. *Markovics* Zedomil őrnagy, aki a király eljegyzése után elbocsátatását kérte az udvari szolgálatból és büntetésből *Usiceba* helyezték át, a belgrádi tűzér-altiszti iskola parancsnoka lett. Epp ilycsodálkozást kelt *Krisztics* Ljubomir ezredes előléptetése is, aki pétervári katonai attasé állásáról azzal mondott le a király eljegyzése után, hogy nem akar tudni a királynéről. Ezek a visszahívások s a legfontosabb állami hivataloknak a királyné nyilvánvaló ellenségeivel való betöltése *Belgrádban* egész határozott formában felszínre vetették a *válásról* szóló híreket. Megjegyezzük, hogy előzőleg már többször merültek fel a szerb királyi pár viszálykodásáról szóló hírek, de olyan pozitív alapjuk nem volt, mint most.

— (Halálozás.) *Leholzky* Vilmosné, királyi járásbíróné, született tiszabéói *Hellebronth* Elza, *Békes-Gyulán* hosszas szenvedés után meghalt. A fiatal asszony három gyermeket hagyott maga után.

Prágából táviratozzák: Ma éjjel itt hirtelen meghalt 42 éves korában *Sághy-Gregersen* Odón a budapesti *Gregersen* és fia építővállalkozó cég tagja.

— («Vissza — nem fogadom el») *Nagybecskerekéről* írják: A torontálmegyei *Nagy-Osz* községben történt az alábbi eset, mely arról tesz tanúságot, hogy az *Alldéutsch* agitáció mérge délvidéki derék svábjaink hazafias hűségét nem mételeyezte meg és nem is fogja ezeket a lelkileg magyarokat, a magyar hazaszeretethez megtántoríthatni. A *Temesvárot* megjelenő «*Deutsches Tagblatt für Ungarn*» szerkesztősége egy nagyörszi gazda — névszerint *Vogel* János — címére előfizetés céljából mutatványszámot küldött. A derék sváb azonban ezt a maszlagos tartalmu pángermán lapot nyomban visszajuttatta küldési helyére *Temesvárra*. Azonban, mielőlt postára adta volna, a lap első oldalát pires-fehérvízű nemzeti címszalagra látta el; a címszalagra nemzeti színű trikolorot festett, melynek közepébe sajátkezűleg irt következő megjegyzés volt olvasható:

«Vissza — nem fogadom el!»

— (Földrengés.) A m. kir. földtani intézet budapesti s a m. kir. meteorológiai intézet ógyallai földrengési observatoriumai ma éjjel távoli földrengést jeleztek. A földrengés 12 óra 45 perckor vette kezdetét, 12 óra 54 perckor érte el a maximumot és 1 óra 17 perckor ért véget. Eredetéről közelebbi adatok még nem érkeztek be.

Prágából táviratozzák: *Aschból* jelentik: Mult éjjel a városban és környékén ismét éreztek földlökéseket. A 27-dikére virradó éjjel fél 2 órakor és fél 4 órakor földalatti menydörgésszerű morajt hallottak. 27-én délután 5 óra 10 perckor igen heves lökést éreztek, amely megrázkódtatta az ajtókat és ablakokat. Azután még két gyengébb földrengés következett be, még pedig 27-én este 10 órakor és 28-án reggel 4 óra 45 perckor.

— (A májusi időjárás)-ról a szegedi *Meleor* a következőket írja: Május hó esomópontjai a következő napokra esnek: 1—4—6—7—11—17—18—19—20—21—25—27—30., amelyek igen sűrűn jönnek egymásután, alig hagyva köztük egymás között. Nagyobb köz a 11—17-iki közt van, de ide esnek a fagyoszentek, amelyek esillagászati esomópontok nélkül is eléggé zavarják az időjárást. Jelleget nézve a 18-iki hideg, fagyos jellegű, a többi azonban inkább enyhe. Esős, csapadékos a 21-iki. A fagyoszentekre esomópont nem esik, így ekkor fagytól nem igen tarthatunk.

— (Az oravicai állampénztári sikkasztás.) Az oravicai m. kir. adóhivatal sikkasztói, *Rieser* Hugó adópénztáros és *Szabó* Mózes ellenőr, — mint *oravicai* tudósítónk jelenti — pazarló módon éltek már évek óta, ami föltűnt mindenkinek, de a pénzügyigazgatóság még sem tudta meg. Amikor hét évvel ezelőtt *Serbán* János akkori adótáros meghalt, *Rieser* ellenőr volt mellette — s már akkor annyira el volt adósodva, hogy a közönséget meglepte adótárosra való kinevezése. *Szabó* Mózes ellenőr fiatal, nős, gyermektelen ember. Ő *Rieser* áldozata.

— (Vadállatias szülők.) Elvetemült emberpár szörnyű bűnében folytat nyomozást a fővárosi rendőrség. *Peischel* Ferenc pincér és felesége ellen, akik a Fecske-utca 31. számú házában laknak, az a vád merült fel, hogy gyermeküket kegyetlen kínzással és éheztetéssel el akarták tenni a láb alól. Tegnap a ház lakói fájdalmas gyereksírást hallottak a pincér lakásából s mert a sírás óraszámba tartott, a szomszédok rendőrt hívtak. A rendőr bement *Peischel* lakásába s kérdőre vonta az apát. A gyermeket oly megkínzott állapotban találta, hogy jelentést tett a kerületi kapitányságon, amely maga elé idézte a pincért. A rendőrorvos megvizsgálta a három éves kis fiút s megállapította, hogy a teljesen elerőtlenedett, vézna gyermeket alig táplálták. Az orvos borzalmas égett sebeket is talált a gyermekben, amelyek még alig hegédtek be. A vizsgálat során kiderült, hogy az égett sebek onnan származnak, hogy *Peischelné* a tűzhely forró lapjára ültette gyermekét. A megkínzott kis *Ferencen* kívül még két gyermekük volt. A legkisebbik, tizenegy hónapos kis leány, tavaly halt meg gyanus körülmények között. *Peischelné* jelenleg az elsősüllett öt éves fiúval *Pásztón* van rokonainál látogatásban. A rendőrség egyelőre úgy intézkedett, hogy a három éves *Ferencet* gyermekmenedékhelyre adta s megindította az eljárást a szülők ellen.

— (Örült az utcán.) Ma délelőtt a Wahrmann-utca 4. számú házból egy embert hoztak a főkaptányságra, aki egyre az hajtogatja:

— Engedjétek Szerbiába! Én Sándor király fia vagyok!

A rendőrorvos megvizsgálta és konstatálta, hogy az illető veszedelmes elmebeteg és beszállította a Lipótmezei tébolydába.

x Fölvívjuk olvasóink figyelmét Herceg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az «Adria» szállóval szemben létező női-divatáruházára.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A Nemzeti Színház hete. A Nemzeti Színházban holnap csütörtökön *Szemere* György «Az egyéniség» című színműve van a műsorán. Az újdonság, mely a múlt heti bemutatót és az utána következő előadásokon teljes sikert aratott, csütörtökön is az eddigi szereposztásban kerül színre. Szombaton május 2-án ritka jubileumot ünnepel a Nemzeti Színház, *Herceg* Ferenc «A három testőr» című vígjátéka ez estén éri meg az ötvenedik előadását. A jubilaris előadásban a főbb szerepeket *Liget* Juliska, *Paulayné*, *Vizvári*, *Dezso*, *Rózsahegy*, *Gál* és *Nádai Béla* fogják játszani.

* Berliniek a Vígyszínházban. *Bassermann*, a Brahm-féle társulat jeles tagja, felépült betegségéből és holnap, szerdán már játszik a «Remény»-ben, amelyben a hajósgazda szerepe egyik legjobb alakítás. Csütörtökön és pénteken az «Elet völgyében» az ögrótot játszva, szombaton pedig «Nóra»-ban lép fel. Ibsen darabjában *Helmer* szerepét adja.

* Megbízás a Vörösmarty-szobor kivételére. Végre dülőre jutott a Vörösmarty-szobor ügye. A szobor megteremtésére alakult országos bizottság tegnap délután tartott ülésében *Kallós* Ede szobrászt és *Márkus* Géza műépítőt bízta meg a szobor kivételével. Az ülésen *Rákosi* Jenő elnök rövidesen összegezte a szoborra hirdetett két pályázat eredményét, kiemelve, hogy a pályázat nem egy, de két-három olyan munkát produkált, amely érdemes volna arra, hogy egy nevezetes férfi emléke legyen a fővárosban. A bizottság ezután tudomásul vette a végrehajtóbizottság lemondását, amely oly lelkesedéssel végezte munkáját és *Juszt* Gyula indítványára *Kallós* Edét és *Márkus* Gézát bízta meg a szobor kivételével. Az elnök azzal az ígérettel zárta be az ülést, hogy az új intéző-bizottság rajta lesz, hogy mielőbb megszerezze a nagybizottságnak azt az örömet, hogy a kész Vörösmarty-szobrot láthassák.

SPORT.

x Bécsi versenyek. Kezd alább hagyni az érdeklődés a versenysport iránt. A tegnapi bécsi lóverseny futamaiban — a *St. Marxi* díj kivételével — igen kis mezőnyök indultak, sőt a zászlók közti versenyek mindegyike egyszerű match volt 2—2 ló között. A nap főfutama a *St. Marxi* díj 5000 koronájért nyelgették csak husz lóból álló mezőnyt. A versenyt *Passe partout* nyerte meg, mely ugyálszik visszanyerte tavalyi formáját. A *Prater*-díjban *Cocain* csinált kis meglepetést s ezzel némiképpen igazolta tavalyi különös formáját. A versenyek eredményei a következők:

I. *Áprilisi verseny*. Díj 3000 korona. Táv. 2000 méter. *Rothschild* N. báró *La-Junesse*-je (lov. May) első, *Applaus* második, *Ex-lex* harmadik. Tot. 10 : 74. Helyre 202 és 115.

II. *Handicap*. Díj 3000 korona. Táv. 2400 méter. *Dreher* A. *Amras*-ja (lov. Baines) első, *Bergeret* második, *Escamillo* harmadik. Tot. 10 : 73. Helyre 50 : 146 és 92.

III. *Prater-díj*. Díj 3000 korona. Táv. 1600 méter. *Mravik* P. *Cocain*-ja (lov. Cowmann) első, *Nesze* második, *Gyalár* harmadik. Tot. 10 : 35. Helyre 10 : 118 és 179.

IV. *Szent-Marxi díj*. Handicap. Díj 5000 korona. Táv. 1000 méter. *Üchtritz* *Zsigmond* báró *Passe partout*-ja (lov. Taral) első, *Durban* második, *Paprika* harmadik. Tot. 10 : 70. Helyre 50 : 133, 247 és 129.

V. *Eladók verseny*. Díj 2000 korona. Táv. 1200 méter. *Péchy* A. *Télovca*-ja (lov. Taral) első, *Gloria* második, *Nichette* harmadik. Tot. 10 : 39. Helyre 50 : 102, 117.

VI. *Eladók gátverseny*. Handicap. Díj 1800 korona. Táv. 2400 méter. *Mautner* V. *Puritaner*-ja (lov. Poole) első, *Teraskier* második. Tot. 10 : 16.

VII. *Akadályverseny*. Díj 3000 korona. Táv. 4000 méter. *Auersperg* F. herceg *Fizess-e* (lov. *Williamson*) első, *Etoile* második. Tot. 10 : 13.

Holnap, csütörtökön, lesz a bécsi tavaszi meeting utolsó versenynapja. A nevezések épp úgy, mint az egyes versenyszámok igen silányak, látszik, hogy minden jobb loanyag már Budapesten van a vasárnap kezdődő meetingre. Egyetlen nagyobb versenyre a napnak az 5000 koronával dotált *Kisbőröscse-verseny*, melynek startjához egynéhány jobb háromévesünk fog kiállani. A díj majdnem biztos szákmánya *Talvóllának*, mely tavasszal igen szép formát mutatott, mellette *Malupri*, *Bolivar* és *Cassandra* tűnnek ki. Klasszist képvisel *Lili*, mely jobb, mint tavaly, de még mindig nincs teljesen formában. A gátversenyt *Relour* távollétében *Midas* nyerheti meg.

A többi versenyekben itt következő típjekre utalunk:

- I. *Angloman* — *Ruggiero*.
- II. *Marineur* — *Göndör* — *Amras*.
- III. *Mongolin* — *Semper Idem*.
- IV. *Talvóll* — *Lili* *Malupri* — *Bolivar*.
- V. *Sanji* — *Guerilla* — *Gyöngysziget*.
- VI. *Midas* — *Cornaro*.
- VII. *Kalauer* — *Tiamo*.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— A titeli választás. A kir. Kuria II. választás tanácsában *Kelemen* Mór elnök ma délben hirdette ki a Kuria határozatát a kérvénytel megtámadott titeli választás dolgában. A kerület képviselőjévé tudvalevőleg *Jovanovic* István udvari tanácsost választották meg *Miloszavlyevics* Milán szabadkai ügyvéddel szemben, akinek pártja vesztegetéssel, etetés-ítatással, hatósági erőszakkal vádolta a győztes pártot és a képviselőt. A Kuria elrendelte a vizsgálatot a kérvényben felhozott abszolút érvénytelenség okokra s a bizonyítási eljárás foganatosításával a szegedi kir. ítélőtáblát bízta meg.

— *Ördög-Tóth Pál* meghalt. A nagykatái rablógyilkosság egyik halálra ítélt tettese, *Ördög-Tóth Pál* a gyűjtőfogház kórházában tüdővészben meghalt. *Ördög-Tóth Pál* 1882. évben már életfogytiglani fegyházra ítélte a pestvidéki kir. törvényszék. Büntetését a lipótvári fegyházban szenvedte el, de 15 évi raboskodás után feltételes szabadságra került. Mint feltételes szabadságon levő fegyenc követte el 1900. év elején *Kármán Máttyás*, *Tilalmas Vonnák Máttyás* nevű barátival együtt előzetes összebeszélés folytán

Löwinger nagykatái bérlő és családja ellen rablási kísérletét, amelyért a pestvidéki törvényszék esküdt-bírósága halálra ítélte. *Ördög-Tóth* haláláról a kir. ügyészség nyomban értesítette a kir. Kuria.

— Egy hajós leleplezése. A «Magyar Szó» nyilttéri rovatában «Egy hajós» aláírással közlemény jelent meg, amely elmondotta, hogy a Magyar Folyam és Tengerhajózási Társaság az idegen hajók vontatására nézve szerződést kötött egy budapesti hajóügynökkel, akivel a tisztességes hajósok szóba sem állanak. *Schön* Jaques hajózási ügynök, aki a szerződést a részvénytársasággal megkötötte, rágalmazás és becsületsértés miatt sajtópórt indított *Kircz* Jenő magánhivatalnok, a közlemény írója ellen, akit a sajtóbíróság száz korona pénzbüntetésre ítélte. A büntetést a Tábla ma 180 koronára emelte fel s egyben kötelezte *Kirczet*, hogy az ítéletet néhány napilapban tegye közzé.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonastatistikai nemzetközi bizottság. A buzaárfolyamok vizsgálatára alakult nemzetközi bizottság Rómában tartott üléséről utólag a következőket jelentik: A bizottság elhatározta, hogy címét a *Gabonastatistikai nemzetközi bizottság*-ra változtatja. A bizottság ez ülésén megalakult a négy és pedig a francia, német, osztrák és magyar nemzeti szekció, melynek megválasztották elnökeit és titkárait. A magyar osztály elnöke gróf *Desseffy* Aurél, titkára dr. *Arkövy* Richárd lett. Elhatározták, hogy a mezőgazdasági statisztikára vonatkozó adatokat beszolgáltatják a berlini központnak, amelyet dr. *Ruhland* Gusztáv vezet. Elhatározták továbbá, hogy Amerikával szemben a gabonaárakra vonatkozó hirszolgálatot nemzetközileg szervezik.

NYILTTÉR. *)

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógmód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és hórbajoknál. Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógmód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatti. Rendelés naponta 9—12-ig és 8—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógmódja.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 35.000 métermázsa szilárd irányszat mellett.

Készárúüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 1000 mm. 82 k. 8.40 korona, 1200 mm. 81 k. 8.40 korona, 100 mm. 82.5 k. 8.37.5 korona, 100 mm. 82 k. 8.35 korona, 100 mm. 82 k. 8.32.5 korona, 150 mm. 81.5 k. 8.32.5 korona, 250 mm. 82 k. 8.30 korona, 750 mm. 81 k. 8.30 korona, 500 mm. 81 k. 8.32.5 korona, 200 mm. 81 k. 8.30 korona, 200 mm. 81 k. 8.27.5 korona, 100 mm. 81 k. 8.27.5 korona, 400 mm. 80.5 k. 8.27 korona, 100 mm. 81 k. 8.27.5 korona, 300 mm. 80.5 k. 8.32.5 korona, 600 mm. 80.6 k. 8.27.5 korona, 200 mm. 80 k. 8.25 korona, 100 mm. 80 k. 8.25 korona, 250 mm. 80 k. 8.17 korona, 150 mm. 79.4 k. 8.17.5 korona, 100 mm. 79.8 k. 8.17.5 korona, 100 mm. 79.4 k. 8.05 korona, 100 mm. 79 k. 8.10 korona.

Makói: 3300 mm. 79.5 k. 8.25 korona.

Féjermegyei: 300 mm. 78 k. 8.05 korona.

Pestmegyevidéki: 500 mm. 81.2 k. 8.35 korona, 300 mm. 80.5 k. 8.22.5 korona, 200 mm. 80.5 k. 8.20 korona, 300 mm. 80 k. 8.05 korona, 300 mm. 79.4 k. 8.20 korona, 150 mm. 80 k.

8.20 korona, 1000 mm. 78.2 k. 8.02.5 korona, 1500 mm. 79 k. 8.15 korona, 600 mm. 79.5 k. 8.12.5 korona, 900 mm. 79 k. 8.05 kor.

Felsőmagyarországi: 400 mm. 79 k. 8.17.5 korona, 500 mm. 76 k. 7.75 korona, 300 mm. 76 k. 7.80 korona.

Bánsági: 2800 mm. 76.5 k. 8.10 korona, 4000 mm. 78 k. 8.— korona, 1000 mm. 78 k. 7.05 korona, 1600 mm. 78 k. 7.95 korona, 1200 mm. 76.5 k. 7.75 korona.

Marosi: 1000 mm. 79.5 k. 8.10 korona.

Pádeji: 1400 mm. 78.5 k. 8.05 korona.

Pancsovai: 1500 mm. 77.5 k. 7.70 korona.

Rozs: 500 mm. 6.90 korona, 250 mm. 6.85 korona, 200 mm. 6.85 korona, 100 mm. 6.85 korona, 100 mm. 6.82.5 korona, 100 mm. 6.80 korona.

Arpa: 200 mm. 6.20 korona, 150 mm. 6.— korona.

Zab: 100 mm. 6.35 korona, 100 mm. 6.27.5 korona.

Tengeri: 700 mm. 6.35 korona, 400 mm. 6.35 korona.

Érték-tőzsdé.

Valamivel élénkbb forgalom mellett az irányzat ma határozottan megszilárdult. Az emelkedés élen a helvi és nemzetközi közlekedési papírok állottak. Ezek közül pedig az Allamvasut és a Budapesti Közúti Vasut részvények állottak az érdeklődés előterében. A helyi piacon a Magyar Altalános Takarékpénztári részvények kínáltattak. A zárlat gyengült.

Az előtőzsdén jegyzetek:

Osztrák hitelrészvény	677.—	677.25	677.—	—
Magyar hitelrészv.	732.—	731.50	731.50	—
Leszámitoló bank	457.—	458.—	457.50	—
Allamvasut	692.—	693.25	692.75	—
Déli vasut	44.—	44.—	44.—	—
Városi villamos	305.—	305.—	305.—	—
Budapesti Közúti	612.50	603.—	603.—	—
Salgó-tarjáni	524.—	524.—	—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitel	676.50	—	—	—
Magyar hitel	729.50	—	—	—
Leszámitoló bank	457.—	—	—	—
Allamvasut	691.75	—	—	—
Déli vasut	44.75	—	—	—
Városi villamos	305.—	—	—	—
Budapesti Közúti	604.50	—	—	—
Salgótarjáni	524.—	—	—	—

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Barabási Sándort jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába telekkönyvezetővé, Istók Istvánt az orsovai járásbíróhoz irnokká, — a pénzügyminiszter a szentendrei adóhivatalhoz Batáry Bénéit, a fogarasi adóhivatalhoz Kertész Endrét adóhivatali ellenőrökké, a hódmezővásárhelyi adóhivatalhoz Bangó Imrét adótisztíté ideiglenes minőségben, — az 5 Felsője személye körüli miniszter Horgos Józsefet kapussá, — a pozsonyi főügyész Takács Ignácot a rózsabegyi törvényszéki fogházhoz fogházörmesterré, — a rózsabegyi törvényszék elnöke Dobrovoczký Józsefet a rózsabegyi járásbíróhoz III. osztályú hivatalsszolgává nevezte ki.

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.
Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

REGÉNY-CSARNOK.

Visszajáró lelkek.

Irta: Magyar Gyula.

A napoleoni legendák egyik megható epizódja az, mely a nagy császár Szent-Ilona szigetén bekövetkezett haláláról szól. A francia nép ragyogó képzelete a miszticizmus fényével vonta be nagy Napoleon korszakot alkotó egyéniségét s ez a rejtélyes fény, míg végig kíséri egész élet utján a hatalmas embert, még akkor is ráveti fényugarát, midőn a sziget gránitkövein megtörő tengerhullámok zugása, a vihar korbácsolta vízióriás moraja közt elszállt a lélek a «legnagyobb francia» porhüvelyéből.

Legenda vagy valóság, — de azt tartja a néphit — hogy abban a pillanatban, midőn a katasztrófa bekövetkezett, egy ismeretlen ember jelent meg a száműzött császár Rómában élő agg anyjánál s egy feszületet nyújtva csókra ajkai elé, e szavakat mondta a «fejedelmek anyjájának»:

— Asszonyom, fiad, a császár, e pillanatban halt meg Szent-Ilona szigetén. Imádkozz érte!

S mint a mesebeli lények, eltűnt az ismeretlen, anélkül, hogy kilétéről valaha elszólt volna a homály.

Ki volt? Husból és esontból való lény, vagy az emberi fantázia szülötte? Rejtély maradt. Csak egy bizonyos, hogy igazat mondott, hogy a halál hírnöke volt.

A halál hírnöke. Hát van ilyen? A természet-tudós mosolyog ez agyrém, e chimera fölött és cáfolhatatlan bizonyítékaival áll elő az észnek. Nincs szellem, csak anyag, ha a tűz kihűlt, ami az anyagot, a testet működésbe hozni, élni, tenni kényszeríti, a gép megalapítja a szolgálatot, összeomlik s lesz belőle por s hamu, ami volt; mindaddig, míg az alkotás nagy mestere, a természet, ismét új alakba nem gyurja s új tüzet nem olt belé, hogy ez alakkerében folytassa tovább a végnélküli utat. S az ész belenyugszik. De a szív, a lélek nem. Keres, kutat, valami más rejtélyes, láthatatlan után, ami csak a sejtelem világában él, ami megfoghatatlan, de ami ura az anyagnak. És talál. Nem a lélekidezők boszorkánykonyháiban, hanem a spiritiszták homályos szobáiban, hanem önmagában, a körülötte levő világban, a természet mély megmagyarázhatatlan rejtélyeiben s az álom édes ringató karjai közt.

Mert a szellemek nemcsak a fejedelmek csarnokaiban járnak, nemesak a biborban született zsarnokok, jólelkű királyok, világrengető hősök halálának előestéjén kopogtatnak be. Ott is járnak az erdők sűrűjében, megzörgetik a parasztház ablakát, végig repesztik láthatatlan ujjuk érintésével a szoba falán függő nagy tükröt, lépteiktől, érintésüktől ropog a padló, a szekrény, az

ágy fája s a kúvik madár ott sívít a haldokló pástor kunyhója fölött. A halál postája.

Verőfényes szép napon, gyönyör közepette, egyszerre valami megmagyarázhatatlan fájdalom fog el. Miért? nem tudod okát adni, de érzed, hogy valami oka mégis van, amit ma még nem értesz. Mintha valami láthatatlan, megfoghatatlan, a kölesönös vonzalom szálaiból szőtt telefon-huzal kötne össze, messze távolban lakó lényvel, akinek lelke rokon veled, aki tán szenved, akinek szívét talán most tépi érzéketlen húsdarabokká a halál pusztító angala. S a levegőn, távol messzeségen át, a kölesönös vonzalom ama érzelm szálaín, a szellem telefon-huzalán át jut lelkedbe a fájdalom, melyet agyad alakká még nem tud rögzíteni, megmagyarázni, de azért egész lényed reszketve érzi a hangtalan kiáltást: «Halló! vesztettél sokat... meghalt valaki!» A halál postája.

Igen, eljön álmaid közepette is. Az álom a halál kisebbik, jobbik testvére s hány-szor megmutatja kegyetlen bátyjának a pusztulás suhogtató, csonttá aszott kaszáknak közeledtét. Látod, amint vonsozja, mély beláthatatlan térségeken anyád, testvéred; látod ifju feleséged, amint kétségbeesve könyörög, hogy szabadítsd meg mélyseges örvények fölött s te nem tudod, látod lezuhanni, homályba tűnni édes alakját. A kinszenvedés, a lázas küzdelem életre kelt, eszmélsz, örülsz: álom volt, semmi más! Aztán... ha néhány nap múlva megésszül nálatok a lélekharang s temettek valakit, eszedbe jut a meg nem értett fájdalom, a titkos álom s tudod, érzed, mi volt. A halál postája.

Agyrém, chimera, örület! — mondja a tudomány rideg férfja. — Nem agyrém, nem örület, hanem a szív érzelmeinek — s ha szabad mondanom — a lélek idegeinek ama meghatározhatatlan finomságu érzékenysége, mely előre megérzi a sejtés idegszálaín át, az őt sújtó katasztrófa közeledtét, mint a mimoza az alkonyt, az éjszakát, melynek közeledtére bezárja szirmait.

Vannak történetek s én is elmondok egyet... midőn a halál napokkal előbb bejelentette látogatását... Tanuim vannak rá, élő emberek.

Egy szép asszony ennek a megrázó, kísérteties tragédiának a hőse; egy ifju menyecske, a kiért első, meghalt férje eljött s kiragadta a második férj ölelő karjai közül s vitte magával a vizek hajjain át a halál birodalmába. Deák Ferenc unokahuga és keresztlánya, Zs. Szilárda, Zs. Antal zentai kir. körjegyző lánya volt ez a szép menyasszony.

Leányfejjel lett először özvegyasszony. A derék életerős orvos, Zs. László, mire elérkezett volna az egybekelés napja, ott feküdt a betegágyon, gyilkos nyavalya láza gyötörte. Hanem azért megtartották az esküvőt. A pap a kóragnál forrasztotta össze a vallás igével lelkeiket. Hanem az ifju férj csak nem épült fel.

(Folyt. köv.)

Minden szó 3 fill. Vastagabb betűből 5 fill. APRÓ HIRDETÉSEK A legkisebb hirdetés ára: 30 fillér.

A Magyarság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdézőkdekre ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyeget beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

Élőkerítés.
Május végén is teljes sikerrel ültethető örökös kulcsfal zárható gledischia sövényesemete. Ezre 6 forint, két éves erős, elegendő száz méter kerítéshez. Arjegyék, kezelési utasítás ingyen Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. 2

Művészies munka!
KLEIN ADOLF
férfi-szabó üzletében
Budapest, VI., Dessewffy-u. 23.
„Munkácsi”-hoz.
Készít mérték szerint öt-tőnyt vagy felöltőt 15 frittól feljebb gyapjuszövet maradékból. Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. Kívánatra mintákat küldök. Akadémiai szabászat szerint. Több évi tapasztalatomat Neuländer Tesiverek és Weiner és Grünbaum es. és kir. udv. szabóknál szereztem.

Kerések
megvétele 30—50 hold jó-minőségű termőföldet Torontál-, Temes- vagy Krassó- Szörény megyében. Cím: Sárik Ferenc, Beodra.

Női modell-
kalapotak tartok rakfáron és jutányosan árusítom. Átalakítást, tollgöndörítést, festést, papir- és selyem lámpaernyőket legpompásabb kivételben készítek. Vidéki megrendeléseket lelkismeretesen eszközölök. Gellértáé Koronahereog-u. 2. l. em. 58. 38

Egy 16 lőerejű,
használt, de jó állapotban levő cséplési gépmozdony jutányos áron eladó. Bajó István, Felső-Lehotán, Árva megye.

Két adóhivatali
gyakornok 800 kor. segéddíjjal felvétetik. Határidő: máj. 15. Cím a kiadóhivatalban. 1832

Folyamfelügyelői
állás betöltendő. Evi javadalom: 800 kor. fizetés, 120 kor. lakáspénz és 12 kor. irodai átalány. Határidő: május 15. Cím a kiadóhivatalban. 1811

Pénzügyigazgatóság-
nál hivatalsszolgá felvétetik. Javadalmazás: évi 500 kor. fizetés, 120 korona lakáspénz és 60 kor. ruhaátalány. Pályázati határidő: máj. 20. Cím a kiadóhivatalban. 1806

3 korona
napidíjjal egy telekkönyvi átalakító díjnak kerestetik. A horvát nyelv bírása megkívántatik. Határidő: máj. 15. Cím a kiadóhivatalban. 1834

Ki veszi át
a «Magyar Remekírók» megrendelésemet 20 forintos (60 koronás) kedvezménynyel? Cím: Róm. kath. tanító Ottlaka.

Kapus
keresetlik állami intézethez. Fizetése az állami altisztek részére előirt fokozatos előléptetés mellett évi 800 kor. természetbeni lakás és 200 kor. ruhaletmény. Határidő június 1. Cím a kiadóhivatalban. 1829

Hivatalsszolgá
felvétetik. Javadalom: 600 kor. évi fizetés, 240 kor. lakáspénz és 100 kor. évi ruhaátalány. Határidő: jun. 15. Cím a kiadóhivatalban. 1833

Nevelőnőket,
okleveles magyar tanító-nőket, zene- és nyelvismerettel, 800—1600 korona évi fizetéssel, sürgősen keresek; német nevelőnőket és óvónőket lelkismeretesen ajánlok Szecheőné S. Lujza, Budapest, VI., Dessewffy-utca 22. szám. 20

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló könyvelő, Erzsébet-körut 58, kiképez felnevelteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbelileg sajtíthatják el a könyvvitelt.

Üzlet-megnyitás.

1 elegáns ruha legújabb divat szerint 10.— frt	1 elegáns felsőkabát 9.— frt és feljebb.
1 angol dupla gallér 3.— «	1 leánykabát legújabb 3.— «
1 remek selyem blouz 4.50 «	1 halcsontfüző 95 kr. és feljebb.

Gyászuhanak 4 óra alatt készítettnek.

Budapest, Kerepesi-ut 40.

Női ruha- és felöltő áruház a „Párisi nő“-höz.

Tavaszi beálltával szükséges áruházunkat fölkeresni.

Áraink a legolcsóbbak az országban.

1 eleg. angol Costüm ... 10 frttól kezdve.	Valódi atlasz Cachmir vagy selyem-
1 remek selyem blouz ... 4 frt 50	fényű Cloth paplan ... 3 frt 50
1 legújabb alakból ... 3 frt 50 és felj.	Szegedi lepedő darabja ... 95
1 gyönyörű paletó ... 6 frt 50	1 vég rumb. vászon 6 1/4 széles 5 frt 80
Ugyanaz leánykák részére ... 4 frt 50	1 készlet ág- és asztalterítő ... 5 frt —

Gyászuhanak 4 óra alatt készítettnek.

HERCZEG ÉS HORVÁTH

BUDAPEST, Kerepesi-ut 52.

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1903. április hó 30-án.

M. kir. Operaház.

Davydoff A. vendégfelléptével:

Carmen.

Opera 4 felv. Zenéjét szerző Bizet. Kezdeté 7 órakor

Nemzeti színház.

Egyéniség.

Számú 3 felvonásban. Írta Szemere György. Kezdeté 7 órakor.

Népszínház.

A khinai mézes helek.

Nagy operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzte Howard Talbot. Kezdeté fél 8 órakor.

Vígsház.

A berlini «Deutsches Theater» vendégjátéka:

Az élet völgye.

Történelmi vígjáték 4 felvonásban. Írta Dreyer Miksa. Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar színház.

A drótos töl.

Nagy operette előjátékkal 2 felvonásban. Írta León Viktor. Zenéjét szerző Lehár. Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia.

A lán.

Kezdeté fél 8 órakor.

Fővárosi nyári színház.

Udvari kaland.

Kezdeté fél 8 órakor.

Ujszínház.

Csapo Olga k. a. vendégfelléptével:

A geleji kis király.

Kezdeté fél 8 órakor.

Schoffola Ernő

A rugyantagdírtás meghonosítója
Budapest, VI., Andrásy-ut 2.
Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
arjegyzők ingyen.

Folies Caprice

VII., Révay-utca 18.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

11 órakor: Ma nagy újdonság: 11 órakor:

A kulisszák mögött.

Bohózat. Írta: Caprice.

Ezt megelőzi:

Egy szőrös história.

Bohózat. Írta: Caprice és

„A propellerkapitány.”

Bohózat. Írta: Neptun.

A remek télikerthben reggel 5 óráig Nunczy Lajos hírneves zenekara játszik.

Kettős elektromágneses kereszt

gyógyít és felüdít kessesség mellett.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és foglajásnál; a migrén, neuralgia, vértelenség, sápkór, szédülés, a hülygés, nagyothullás, a szívverés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok, máskül a a velük járó álmatlanság bajaiban; a rendetlen vérkeringés bajaiban s még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelet szerint villamos áram a gyógyító szere. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időröl-ldőre, de állandóan jótékony villamos áramot áradoztat szét a testben s mg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a legnáladatosabb övöszér az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen.

gyomorgörcsök s egyéb görcsök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a osz, köszvény, ischias bajaiban, influenza s a valesjáró hátfájásoknál. K-lönösen ideghántal-

Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszéves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodában lévő elismerések s bizonyítványok, amelyek a világ minden részéből hálásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők.

Akit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzét. Ahol mar minden haszlatlan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona. Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 4 korona. Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Központi előadási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:

MULLER ALBERT,
Budapest, Vadász-utca és Kálmán-utca sarkán 42/Gy.

Magy. kir. államvasutak.

51.975/903—C/II. sz.

Hirdetmény.

Délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelek.

(I. pótlék életbeléptetése a kivételes gabonadijszabáshoz.)

A fenti kötelekben gabona stb. szállítására 1902. évi április hó 1-től érvényes kivételes dijszabás III. rész 2. útjéhez folyó évi május hó 1-vel az I. pótlék lép életbe, mely a földijszabás kiegészítését és módosítását tartalmazza.

A mennyiben díjmelékek állanak be, az eddigi díjtételek még 1903. évi jun. hó 15-éig maradnak hatályban. Ezen pótléket a részes vasutaknál díjtalanul lehet megszerezni.

Budapest, 2903 április hó.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága, a részes vasutak nevében is.

(Ülőnyomás nem díjaztatik.)

Alapítotott 1889. évben.

LOWINGER JÓZSEF

Budapest, Erzsébet-körut 19.

A „Steyri” fegyverkerékpár magyarországi főképviseletje.

Legolcsóbb bevásárlási forrás kerékpár alkatrészekben.

Javításokat, u. m.: Emaellrozást, nickelozást gyorsan és szakemberen készítenek.

Részletes képes nagy arjegyzők ingyen és bérmentve.

Ha sok pénzt akar

nyerni, válasszon magának egy szerencsés számot az alábbi osztály-sorsjegyekből és küldjön róla postautakányon tetszése szerint egészért 12.—, félért 6.—, negyedért 3.—, nyolcadért 1.50 koronát

Schlesinger J. és Társa bankházhöz

Budapest, V., Váci-körut 30. sz.

ahol első kézből kapja a május 22. és 23-ra szóló sorsjegyet a következő szerencsés számokból:
4691—700, 8731—45, 9051—75, 10.941—50, 13.126—35, 23.026—50, 31.036—40, 37.426—50, 58.076—100, 63.291—25, 91.276—300.
A következő osztályok árának költségmentes beküldésére postacsekket küld a bank.

Le az árakkal!

FÉNYKÉPNAGYÍTÁS

(Platina arckép) bármely, legro-gyobb arckép után, művészi kivitelben és a megszokással há hasonlósággal, elegáns aranyozott antik vagy égetett aranykerettel.

Darabja 11 korona.

Remek kivitelért kezeskedünk.

Még nem felelés esetén a pénzt visszaszolgáltatjuk.

Csak az „EOS” műintézetnél

Budapesten, Teréz-körut 39. kapható.

Ajándék-

számba megy az az olcsóság, a milyen olcsón lehet vásárolni

„Merkur” kerékpárt,

kerékpár-alkatrészeket és gummit a

„MERKUR” kerékpárgyárban

Budapest, VI., Eötvös-utca 37.

Egy elegáns, modern, könnyűjárású „Merkur” kerékpár teljes felszereléssel, Acetylen-lámpával 190—150—290 kor. ezeltől 7.— kor. Egy pár kitiűő pedál 5—6 kor. Egy pár kitiűő nyereg 5—6 kor. Mindennemű fel nem sorolt alkatrészek raktáron vannak és olcsón kaphatók.

Csak rövid időig, míg a készlet tart.

„Excelsior” léggömbök csekély szépségűhívával elismert leg-jobb léggömlő a kontinensen, darabonként 3.80 kor., ezeltől 7.— kor. Egy pár kitiűő pedál 5—6 kor. Egy pár kitiűő nyereg 5—6 kor. Mindennemű fel nem sorolt alkatrészek raktáron vannak és olcsón kaphatók.

Javítások olcsón és szakemberen készíttetnek. Zománcos és nickelozás, átalakítások a leggyorsabban eszközöltenek.

Használt kerékpárok raktáron vannak és becsereítetnek.

Vidéki megrendelések aznap lesznek elintézve.

Arjegyzők ingyen és bérmentve.

POLACSEK JÓZSEF

„Merkur” kerékpárgyár és javítóműhely, kerékpáralkatrészek és Pneumatik-raktár.

TIRGRAM

Legjobban ajánljuk mint egyedüli szert a potoskák és petei teljes kiűrlására üvegekben kor. —.40, —.80, 1.20, félliter kor. 2.60, 1 liter kor. 5.—. — Tirgram-por minden-féle féreg ellen dobozban 30, 60 fill., 1/2 kíló kor. 4.—, 1 kíló kor. 8.—. Kapható minden gyógytár-, drogériák-, festék- és fűszerüzletekben, helyben és vidéken.

Főraktár: TIRGRAM-TÁRSASÁG, Budapest, Károly-utca I. sz.

Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk, valódi csak az, ahol a „TIRGRAM” név az üvegen látható.

